

kyle idleman

# Războiul zeilor

Cum să înfrânghi idoli  
care se luptă pentru inima ta

Traducere de Raluca Mirăuță

Soției mele, DesiRae:  
Un asemenea dar mă face să Îl iubesc  
cu atât mai mult pe Dătător.

Lui Rob Suggs:  
Talentele cu care te-a înzestrat Dumnezeu  
sunt pe potriva smereniei și a gentileții  
care te caracterizează.  
Îți mulțumesc pentru contribuția ta neprețuită  
și pentru parteneriatul în scrierea acestei cărți.  
*Soli Deo Gloria*

## Cuprins

Prolog .....	9
Introducere .....	13
Partea I: Războiul zeilor	
1. Idolatria este problema. ....	19
2. Câmpul de bătălie al zeilor .....	33
3. Un Dumnezeu gelos .....	47
4. Chemarea tuturor zeilor. ....	59
Partea a II-a: Templul plăcerii	
5. Zeul mâncării. ....	83
6. Zeul sexului .....	99
7. Zeul divertismentului. ....	117
Partea a III-a: Templul puterii	
8 Zeul succesului. ....	135
9. Zeul banilor .....	155
10. Zeul realizărilor. ....	173
Partea a IV-a: Templul iubirii	
11. Zeul romantismului .....	195
12. Zeul familiei. ....	213
13. Zeul eului .....	233
Note .....	245

## Prolog

În mai multe împrejurări, eu și familia mea am avut ocazia să călătorim în Haiti, ca să lucrăm cot la cot cu niște oameni deosebiți și să-i slujim. Așa l-am cunoscut pe Victor.

Victor ajută la construirea de fântâni cu apă curată, în zonele îndepărtate ale republicii Haiti. Călătorește prin munți și nu de puține ori dă peste sâtucri care nu au acces la apă curată și care sunt, din această pricină, bântuite neîncetat de boli. Iar aceste boli propagate de apă nu sunt doar deranjante, ci uneori ajung să fie chiar fatale. De la copii la bunici, nicio generație nu este scutită de ele. Întreaga comunitate se luptă să facă față acestui nesfârșit ciclu de suferințe.

Acolo își desfășoară Victor activitatea.

Așadar, compania pentru care lucrează Victor construiește fântâni cu apă curată, iar sarcina lui Victor este să le explice sătenilor că fântâna lor cea veche – cea din care au scos apă toată viața – este sursa bolii lor.

Pentru ei, nu-i deloc simplu să priceapă asta.

Se întâmplă ca sătenilor să le vină greu să creadă că izvorul în care au avut mereu încredere le provoacă boli. Iată de ce: cum știi că ești bolnav, dacă ai fost întotdeauna bolnav, dacă faptul că te simți un pic rău este varianta ta de normalitate? În definitiv, problemele recurente cu stomacul se întâmplă de generații. Așa e mersul lucrurilor.

Victor încearcă să le transmită acest mesaj: de vină este apa însăși. Îi învață pe săteni despre germenii patogeni, organismele

alea invizibile care pot ajunge pe piele sau înlăuntrul trupului nostru. Și germenii ăștia trăiesc în apă, dacă apa nu este tratată. Le explică toate aceste informații și îi învață pe săteni să folosească fântânile cu apă curată. Le arată ce filtre trebuie înlocuite și îi învață cum să asigure mentenanța fântânii. În momentul în care Victor părăsește satul, locuitorii lui știu tot ce trebuie să știe despre cum să utilizeze și să întrețină noua sursă de apă potabilă.

Atunci când am scris această carte, am încercat să fac în privința idolatriei ceea ce face Victor cu apa impură: să identific problema și să pun în lumină soluția. Și, atunci când vorbești în secolul XXI despre un concept arhaic precum idolatria, s-ar putea să nu-ți fie prea ușor să câștigi atenția oamenilor. Nu de puține ori am senzația că mă străduiesc să-i conving pe oameni de realități nevăzute, așa cum sunt germenii din apă. Și, asemenea străvechilor izvoare de apă murdară, se poate ca idolatria să fie bine aciuată, sădită acolo de generații.

Victor mi-a mai împărțit ceva. Mi-a spus că una dintre cele mai mari frustrări pe care le are în această meserie apare în timpul vizitelor pe care le face cu echipa în aceste sate, ca să verifice fântânile. Cel mai adesea, găsește diverse segmente defecte, fără ca cineva să se fi sinchisit să le schimbe și filtre care demult ar fi trebuit înlocuite. Iar cei mai mulți oameni din sat beau tot din fântânile din care obișnuiau să bea mai înainte, cele care îi îmbolnăveau. Se întorc astfel la ceea ce știu.

În calitate de pastor, îl înțeleg. Poate că și tu îl înțelegi.

Înainte să începi lectura acestei cărți, trebuie să recunosc următorul lucru: informația, doar ea, nu folosește la mare lucru. Această carte nu este un glonț de argint. Pot să tot dau lecții și să țin cursuri, dar unica schimbare de durată de care poți avea parte în acest periplu se va întâmpla între tine și Isus. El nu Se limitează să ne țină lecții; El ne transformă.

Și cred cu tărie că Se poate folosi de această carte ca să îți schimbe viața. Știu asta datorită numărului mare de oameni care mi-au spus că asta a făcut Dumnezeu cu ei. După prima ediție a acestei cărți, am primit multe vești în această privință.

Vești despre felul în care Dumnezeu S-a folosit de mesajul acestei cărți ca să amorseze noi discuții.

Vești despre felul în care diverși oameni s-au întâlnit cu Isus, printr-unul sau altul dintre capitolele acestei cărți.

Vești despre puncte de cotitură în ce privește credința cuiva.

Vești despre pocăință.

Vești despre vindecare.

Vești despre speranțe regăsite.

Aceste vești m-au copleșit. Fiecare dintre ele m-a făcut să văd cum Dumnezeu aduce această carte în viețile oamenilor: în casele, în sufrageriile și pe mesele lor de bucatărie. Gândul acesta mă smerește și nu pot decât să fiu mulțumitor că citești această carte și mă aștept ca Isus să lucreze în viața ta, prin lectura ei. Schimbările perene survin grație intervenției Mântuitorului nostru iubitor. Te rog să ai în vedere acest fapt atunci când parcurgi capitolele care urmează și nu uita că mă rog ca, în Isus, setea să îți fie stâmpărată de un izvor care nu seacă nicicând, un izvor al vieții veșnice care aduce vindecare în loc de boală și viață în loc de moarte.

Partea întâi

## **Războiul zeilor**

## Capitolul 1

# Idolatria este problema

*Idolatria este o temă vastă în Biblie,  
dominantă în viața noastră personală și irelevantă,  
conform estimărilor noastre eronate.*

— Os Guinness

Imaginează-ți un bărbat care tușește permanent, de ceva vreme. Tusea îl ține treaz jumătate de noapte și îi întrerupe orice conversație mai lungă de un minut sau două. Tusea devine atât de sâcâitoare, încât omul merge la medic.

Medicul îi face o serie de analize.

Cancer pulmonar.

Mai departe, imaginează-ți că medicul știe prea bine cât de șocantă va fi o asemenea veste nemiloasă. Prin urmare, nu îl înștiințează pe pacient despre cancer, ci doar scrie o rețetă pentru un medicament puternic împotriva tusei, spunându-i că în scurt timp va începe să se simtă mai bine. Bărbatul este foarte mulțumit de prognostic. Firește, începe să doarmă mai bine noaptea. Pare-se că siropul de tuse i-a rezolvat problema.

Între timp, extrem de silențios, cancerul îi macină trupul.

Ca învățător și lider de biserică, discut cam în fiecare săptămână cu oameni care

tușese

se luptă



suferă  
se stresează  
înșală  
poftesc  
cheltuie  
își fac griji  
renunță  
se îndoapă cu medicamente  
se eschivează  
caută.

Toți aceștia vin la mine și îmi împărtășesc frământările lor.  
Se descarcă de frustrări.

Dau glas descurajării. Își dezvelesc rănilor.

Își mărturisesc păcatele.

Când stau de vorbă cu oamenii, ei pun degetul pe ceea ce consideră că ar fi adevărata lor problemă. Din punctul lor de vedere, și-au pus diagnosticul: nu se mai opresc din tușit. Iată însă ce am descoperit: interlocutorii mei vorbesc mai degrabă despre un simptom, decât despre boala reală – despre adevărata problemă –, care este întotdeauna idolatria.

### **STUDIUL DE CAZ 1: Nu banii sunt problema**

Când ajung la birou, văd că el este deja acolo, stând pe un scaun lângă ușă. Pariez că stă acolo de vreo cincisprezece minute. Îl mășor din cap până-n picioare: e genul de om care nu a întârziat niciodată în viață la vreo întâlnire.

Hainele și încălțăminte lui par peste nivelul meu. Îmi trece prin gând că eu ar trebui să îl aștept pe el, poate pentru consiliere de înalt nivel în afaceri. Îmi zâmbesc în sine, conștient că probabil și el gândește la fel. Totuși, parcă are ceva ce nu se prea potrivește cu înfățișarea lui atent construită. Unde o fi disonanța?

*Acolo!* În ochii lui. Citesc în ei o îngrijorare profundă, nicidecum încrederea în sine a afaceristului de succes.

Îi ofer un scaun în biroul meu. Sare peste sporovăiala introductivă și trece direct la subiect. Nu-i greu de observat că am în față un tip sincer și direct.

„Îmi fac griji pentru familia mea”, începe, cu un oftat adânc.

„Familia dumneavoastră? De asta ați venit?”

„Ei bine, nu. Am venit, firește, pentru mine însumi. Doar că îmi fac griji pentru ceea ce le-am făcut. Pentru viitorul lor. Pentru numele nostru.”

Povestea lui e scurtă și deloc plăcută. Fiscul îl prinsese măsluind evidențele contabile, pentru a plăti taxe mai mici. Era vorba de niște sume foarte mari. Mi-a înșirat diversele acuzații pe care le risca. Pe unele, nici nu le-am înțeles. Însă îmi era clar ce făcuse. Și îmi era clar și că, în cazul cel mai fericit, avea să își petreacă mare parte din viață achitând penalitățile financiare care aveau să îi fie impuse în curând.

Nu prea știu ce să îi spun. Pare că înțelege gravitatea situației. În mod cert, eu nu ofer sfaturi juridice. Însă îmi dau seama că problema lui nu era că fusese prins, ci mai degrabă faptul că trebuia să înțeleagă și să își asume în mod serios ceea ce făcuse.

Câteva clipe rămânem amândoi tăcuți. Într-un final, interlocutorul meu ridică privirea și spune: „Întrebarea la care revin tot mereu și mereu – și căreia nu îi găsesc răspuns – este «de ce?»”.

„Adică ce v-a motivat, pe lângă câștigul financiar?”

Chicotește amar. „Câștig financiar? Domnule Kyle, nu *aveam nevoie* de banii ăia; sunt multimilionar. Aș fi putut să mă duc la contabilii mei, să îmi plătesc taxele până la ultimul bănuț, să dăruiesc mult din averea mea, apoi să îmi văd mai departe de stilul de viață confortabil, fără a sesiza vreo schimbare. Nu aș fi simțit cătuși de puțin lipsa sumelor de bani pe care le datoram guvernului.”

Lumea aceasta mi-e necunoscută, însă zâmbesc și dau din cap, prefăcându-mă a înțelege. „Bun, atunci, dacă nu urmăreai câștigul financiar, ce credeți că v-a împins, cel mai probabil, la aceste acțiuni?”

S-a uitat fugăr în ochii mei, înainte de a-și aținti privirea pe fereastră. Soarele îi strălucește pe față și parcă-parcă zăresc un pic de umezeală în ochii aceia.

„Păi tocmai asta spun, domnule Kyle, că nu știu. Nu înțeleg nici eu. Este de-a dreptul ridicol, este prostesc, iar eu nu fac lucruri prostești. Nu cu banii, nici cu nimic altceva. Și încă ceva... ” Îmi aruncă o privire scurtă. „Știu că sunt un păcătos. Înțeleg asta. Nu mă feresc să-i spun păcatului pe nume. Și chiar asta am făcut: un păcat *urât*. Dar de ce *acest* păcat? De ce un păcat atât de inutil?”

Discutăm despre asta. Discutăm despre viața lui, despre familia lui, despre educația pe care a primit-o, despre lucrurile care l-au influențat. Ce aș vrea să înțeleagă este că păcatul nu răsare așa, deodată, din neant. De regulă, el crește acolo unde a fost plantată o sămânță de un fel sau altul.

Trebuie să scormonim un pic pământul.

„Ziceați că banii aceia vă erau inutili”, i-am spus. „Însă, în general, banii au fost destul de importanți pentru dumneavoastră. Sunteți de acord?”

„Sigur. Este evident.”

„Atât de importanți, încât să îi considerați principala motivație sau scopul primordial în viață?”

Se gândește. „Mda. Cred că e o afirmație corectă.”

„Ca un fel de zeu?”

Vreme de o clipă, nu înțelege întrebarea. Apoi expiră lung. Văd clar răspunsul întipărit pe chipul său.

„Nu a fost dintotdeauna așa”, mărturisește.

„Nu, niciodată nu este așa la început. Scopurile noastre ne pot deveni zei. Începem să îi slujim, să trăim pentru ei și să le aducem jertfe. În primă instanță, banii v-au slujit pe dumneavoastră. Numai că, la un moment dat, rolurile s-au inversat, nu-i așa?”

„Nu mi-am pus niciodată problema în felul acesta.”

## STUDIUL DE CAZ 2: Ce mare chestie?

Este vorba despre o femeie tânără, care a crescut în biserica noastră. Familia sa dorește să mă întâlnesc și să discut cu ea. Își fac griji pentru că tânăra are de gând să se mute împreună cu prietenul ei, care nu este creștin. Anticipez o conversație antrenantă.

O sun de două ori și îi las mesaje, însă ea nu mă sună înapoi. Într-un final, a treia oară, răspunde. Știe de ce o contactez și încearcă să o ia în glumă.

„Nu-mi vine să cred ce tam-tam fac părinții mei din chestia asta”, îmi spune, râzând agitat. Parcă mi-o imaginez dând ochii peste cap. În mintea ei, întreaga situație nu este altceva decât o tuse ușoară, nimic de care să îți faci griji.

„În primul rând, apreciez faptul că ți-ai răpit câteva minute ca să stai de vorbă cu mine. Însă aș vrea să îți pun o întrebare: nu crezi să lucrurile stau exact pe dos?”

„Ce vreți să spuneți?”

„Că în loc să faci mare tam-tam din pricina unei chestiuni minore, tu, de fapt, s-ar putea să minimalizezi o problemă majoră?”

Un alt acces de râs agitat. „Dar chiar nu-i mare chestie”, a repetat.

„Îmi dai voie să îți spun de ce eu cred, totuși, că este?”

Oftează din străfunduri și începe să îmi turuie toate motivele pe care crede că le voi scoate eu la înaintare.

O întrerup cu o întrebare. „Te-ai gândit cât o să te coste faptul că te muți la el?”

„Vă referiți la prețul apartamentului?”

„Nu, nu vorbesc neapărat despre bani. Mă refer la părerea și sentimentele familiei tale cu privire la această decizie și la presiunea la care te supun ei. Este și acesta un fel de cost, nu?”

„Mda, probabil, numai că asta-i problema lor.”

„Și te-ai gândit la cât te va costa decizia asta în ce privește viitoarea căsnicie?”

„Nici măcar nu știu dacă ne vom căsători sau nu,” îmi răspunde.

„Nu mă refer neapărat la căsătoria cu el, pentru că, statistic vorbind, sunt șanse mari nici să nu se întâmple.”

Tânăra înțelege unde bat, însă împing lucrurile mai departe. „Cât îl va costa pe viitorul tău soț? Ce preț va trebui el să plătească pentru hotărârea ta?” Se vede nevoită să se oprească și să mediteze la întrebarea mea.

Continui să enumăr considerentele pentru care decizia ei chiar este o mare chestie, pentru că o costă mai mult decât își dă ea seama deocamdată.

„Uite ce aș sugera eu. Dacă ești dispusă să plătești un preț, înseamnă că acest lucru este într-adevăr important pentru tine. Deci este o «mare chestie», de vreme ce pari dispusă să treci prin toate astea pentru a o obține.”

Iau tăcerea ei drept meditare și, într-un final, pun punctul pe *i*. „Privind la sacrificiile pe care ești dispusă să le faci și la faptul că ești gata să ignori ceea ce Dumnezeu are de spus în această privință, mie îmi pare că ai transformat această relație într-un zeu.”

„Ce vrei să spunei, mai exact?”

„Un zeu este acel lucru pentru care suntem dispuși la sacrificii și pe care îl căutăm cu orice preț. Din câte văd eu, tu Îl ai de o parte pe Domnul Dumnezeu, care îți spune un anumit lucru, iar de cealaltă parte, pe prietenul tău, care îți spune altceva. Și îl alegi pe prietenul tău, în defavoarea lui Dumnezeu. Biblia numește acest lucru idolatrie, iar idolatria chiar este mare chestie.”

De data asta nu a urmat niciun râset nervos. Fata mi-a mărturisit: „Nu am privit niciodată lucrurile din această perspectivă.”

### STUDIUL DE CAZ 3: Lupta secretă

Ajunge la întâlnire cu 5–10 minute întârziere.

Mă întrebasese dacă putem sta de vorbă câteva minute, iar eu propusesem să ne vedem la o cafea. Însă și-a exprimat dorința de a ne întâlni „într-un loc ceva mai intim”. Așa că am ales drept loc de întâlnire biroul meu.

Sosește și se oprește în prag, ca și cum ar ezita dacă să anuleze sau nu întrevederea.

„Intră!” Zâmbesc și îi fac semn spre un scaun.

Răspunde zâmbetului meu cu unul abia schițat. Se așază, însă limbajul trupului său exprimă clar reticență. Își încrucișează brațele, masându-și încetișor cotul drept. Presupun că este